

Déli Hírlap

Mussolini utja

Mussolini fascizmus megteremtőjének a napokban egy rendkívül érdekes könyve jelent meg, melynek egyik legjellegzetesebb része Mussolini önvallomása. Mindeközül meg kell vallanom, — írja — a fascizmus sohasem volt egy tanterv, hanem egy doktrínának a gyümölcse, amely a gyakorlati életben a győzelem érdekében a tett volt. Tettek szorongató erejéből támadt az eszme és tettei. A fasiszták párt nem volt az első esztendőktől kezdve az állapotok által előhívott elhatározás, hanem a cselekvés, mozgás az apátia ellen. A munkánk célja volt, hogy egyetlen irányba mozdítsuk a nemzetet, a cselekvés irányába. Itália összes erőt. A római birodalom megelőző években még mindig nem volt időnk arra, hogy tudományosan megvizsgáljuk a munkánk doktrínáit, leírjuk a fascizmus doktrínáit. Sok volt a munka, de ami a leglényegesebb, hivatkozni kell a generális eszme érdekéért. A doktrína megfogalmazva, fejtegetve pontozatokra osztva, megszavazva a törvényről sem volt, de az írott törvényt a gyakorlatban sokkal hatalmasabb tekintélyűnek láttuk, mint a szóbeli hit, amelyet a tömeg a jövőnk munkánk iránt éreztek. Munkánk csak legutóbb tetőztünk be, midőn megapítottuk az egyén és az állam viszonyát, a tekintély és a szabadság viszonyát, a politikai és a szociális problémák megoldását. Sokáig nem volt rendszeres és ezért ellenfeleink kétségbe vonták a munkánk komolyságát és szolidaritását. Pedig már határozott formát kezdtek venni új tételeink, akkor meg azoknak a munkánk támadni dogmatikus és keserves természetűvel, mint ahogy mindig türelemmel látszanak sokak számára olyan munkánk, amelyek valóban forradalmiak.

A fascizmus ma befejezett doktrína és nem a nemzeti élet minden viszonyát érintő, hanem a problémákat is érintő, amelyek a világ minden más nemzetét aggasztják. Azonban a fascizmus ebben a kikristályosodott állapotában nem hisz az örök békeben. Nem hisz benne, hogy a munka is tartja hasznosnak, hogy úgy van a munka. A fascizmus visszautasítja azt a munkát, amelyik elbujlik, menekül az életveszély elől, vagy visszautasítja az önrendelkezést. Egyedül a háború fokozza a munkánk, az összes lappangó emberi erőt és a háború nyomja a nemzeti bélyegek, a nemzetekre, amelyeknek van munkánk az összecsapásra. Minden más munkánk csak másodrangú fontosságú munkánk, hanem teszi az embert annyira próbára, mint a háború állapota, mikor vagy életveszély halálról van szó. Mindezek következtében minden olyan doktrína, melynek alapelve a béke, ellentétes a fascizmus jellemével. A fascizmus még az egyéniséget is az antipacifista állásfoglalás követeli. Mert az élet nem arra való, hogy magunknak éljük, hanem másokért, ezért jövőért.

És így ez lenne az emberi élet igazsága, nem az igazság?

Hitler ellen tört négy tiszt

ahik a vezért „cselekvési szabadságában” korlátozni akarták, de a terv meghiúsult és mind a négy tisztet őrizetbe vették, majd az egyik internálótáborba szállították

Hugenberg helyére két minisztert neveztek ki

Berlini híradások hallgatnak Hindenburg elnök állapotáról. A szerdai esti értesítés cáfolat után a nemzeti szocialisták most már feleslegesnek találják újabb komünikét kiadni. Ugyáltszik, ezzel akarják dokumentálni azt, hogy a birodalmi elnök állapota felől nem kell aggodni.

Berlinből azonban tegnap egy olyan hír érkezett, amely kissé homályos és bőséges lehetőséget ad a találgatások számára. A híradás közli, hogy a nemzeti szocialista párt Cordame, von Marwitz, Wolff és Zucker dr. szolgálaton kívüli századosokat a pártból kizárta.

A kizárás azért történt, mert ezek olyan intézkedéseket és határozatokat terveztek, amelyekkel a vezért cselekvési szabadságában korlátozták volna.

Cordame, von Marwitzot, Wolffot és Zuckert őrizetbe vették és mind a né-

gyüket az egyik internálótáborba szállították. Eddig szól a hivatalos jelentés, amely azonban titokzatosan hallgat arról, hogy a négy szolgálaton kívüli százados hogyan akarta Hitler cselekvési szabadságát korlátozni.

Neudeckből jelentik, hogy Hindenburg birodalmi elnök Hitler kancellár előterjesztésére eleget tett Hugenberg birodalmi gazdasági, élelmezési és földművelésügyi miniszter kérelmének és felmentette állásától.

A birodalmi elnök az Aliance biztosító társaság vezérigazgatóját Kortschmidtet nevezte ki gazdasági és élelmezési miniszternek, Derre bírót pedig mezőgazdasági miniszterré. Hugenberg helyét tehát két miniszter foglalta el.

Bang birodalmi gazdasági államtitkárt nyugdíjazták, helyét Feder Gott-

fried mérnök, a nemzeti szocialista párt teoretikusa foglalta el. Von Rohp földművelésügyi államtitkár megmarad a helyén.

Az utóbi időben mindgyakrabban fordult elő, hogy németországi repülőgépek megjelentek Ausztria fölött és az osztrák kormány ellen szóló propaganda röpcédulákat szórta le. Az osztrák kormány most azzal a tervvel foglalkozik, hogy Angliából gyorsjárata repülőgépeket szerez be. Ezeket a repülőgépeket vagy megvásárolják, vagy pedig bérbeveszik. Az angol gyorsjárata repülőgépeknek az volna a rendeltetése, hogy mindazokat az idegen repülőgépeket, amelyek Ausztria fölött azzal a céllal jelennek meg, hogy röpcédulákat szórjanak, lezárásra kényszerítik, vagy pedig kiűzik az osztrák levegőből.

Londonban nem tudnak előbbre jutni

A békeszerződések revíziója

és az egyenjogúság elismerése nélkül Magyarország a Duna-medence államainak gazdasági együttműködését nem tudja elképzelni és ilyen értelemben átiratot is intézett

A dollár árfolyama ismét tíz ponttal esett

Londonban együtt ülnek a világgazdasági konferencia bizottságai, azonban munkájukról nem sok került eddig nyilvánosságra. Molley tanár, Roosevelt amerikai elnök megbízottja is megérkezett és már tárgyalásokat folytatott egy amerikai delegációval, mint más államok képviselőivel. Egyelőre ezekről a tárgyalásokról semmi nem szivárgott ki.

A pénzügyi bizottság valószínűleg a napokban újból folytatja a valutárgzésre vonatkozó tárgyalásait.

Az amerikai dollár az angol és francia tőzsdéken tegnap ismét tíz ponttal esett.

Azt hiszik, Amerika most már elérkezettnek látja az időt, hogy hozzájáruljon a valuták stabilizálásához.

Anglia és Oroszország között a tárgyalások még nem értek véget. Azoknak

a tárgyalásoknak, amelyeket Londonban Litvinov orosz külügyi népbiztos és Simon angol pénzügyminiszter kezdték, most folytatásuk van Moszkvában. Krestinsky helvetes külügyi népbiztos és Strong angol ügyvivő között szintén megindultak a tárgyalások. Ezek a tárgyalások eredménnyel kecsegtetnek.

A szovjetbíróság által elzárásra ítélt angol mérnököket még ezen a héten szabadon bocsátják. Ennek megtörténte után Anglia hajlandó Oroszországgal kereskedelmi megállapodást létesíteni.

Londonból Bukarestbe érkezett jelentés közli, hogy azok a tárgyalások, melyeket a Duna-medence államainak gazdasági együttműködése érdekében kezdték, érdekes fordulathoz érkeztek.

Ugyanis a magyar delegáció a közvetítő szerepét játszó államhoz átiratot intézett s abban leszögezi, hogy ezt nem képzelheti el a békeszerződés revíziója, sem pedig egyenjogúságának elismerése nélkül. Az átirat úgy a francia delegáció, mint a kisántant körében kinos meglepetést keltett. Valószínű, hogy a napokban Paul Boncour és Mussolini találkozni fognak és ez alkalommal

a francia külügyminiszter felhívja Mussolini figyelmét arra, közölje Budapesttel, hogy helyezkedjék a realitások alapjára.

Varsói jelentés szerint Beck lengyel külügyminiszter elutazott a vidéken tartózkodó Pilsudszky marsallhoz, akinek jelentést tesz a közép-európai helyzettel összefüggő tárgyalásokról.

Hitlerista mozgalom Erdélyben

Az erdélyi szász egységet hosszú időre megbontotta a nemzeti szocialisták erőszakos fellépése és brutális harcmodora

Nagy feltűnést keltett annak idején, hogy a május 21-re hirdetett szász nemzetgyűlés megtartását, amelyre már minden előkészület megtörtént, hirtelen lefújták. A szász nemzetgyűlés, az úgynevezett Sachsentag elé úgy többségi, mint kisebbségi politikai körökben nagy érdeklődéssel tekintettek, mert nyílt i-tok volt, hogy ezen kemény összecsapásra készülnek az eddigi kissé lagymatag politikai irány!-veivel azok, akik frissebb vérkeringést, gerincesebb magatartást, a nemzeti jelleg erősebb ki-domborítását és ezzel természetesen erőlyesebb harcmodort kívánnak. Az egész szász népi életnek új alapokra való helyezését célozták, amint az a Kronstädter Zeitung husvéti vezércikkéből kiderült. Nyíltan hangoztatták, hogy álláspontjuk szerint a külföldi államokban élő németiség integráns része a birodalmi németiségnek és kisebbségi politikájának is ehhez az állásponthoz kell igazodnia.

Azóta hetek teltek el, a felszínen csend uralkodott, azonban hogy a kulisszák mögött milyen harcok folyhattak, arról fogalmat alkothatunk Schneller Ernő dr., a szász néptanács elnökének azon beszámolója alapján, amelyet most terjesztett a néptanács tagjai elé. Ez egyben feltárja a néptanács elhalasztásának igazi okait is. A beszámoló szerint Roth Ottó képviselő kérte elsősorban a Sachsentag elhalasztását a segesvári román-szász ellentétek miatt. A más-ik ok az volt, hogy a nemzetgyűlést a két evangélikus templomban tervezték megtartani, de a puszkaporos hangulatra való tekintettel nem tudták garantálni a gyűlés nyugodt lefolyását, amihez a püspök ragaszkodott. Attól kellett tartani, hogy a tanácskozáson nemcsak viták lesznek, hanem éles összecsapások is. Olyan indítványokra is számítania kellett az elnökségnek, amelyek tárgyalását mint nemzeti kisebbség nem engedhette volna meg.

Beszámolt ezután a szász nemzeti szocialistákkal folytatott tárgyalásokról. Ezek meggyőzték arról, hogyha a nemzetgyűlés nem fogadta volna el a nemzeti szocialisták javaslatait, úgy ezek kenyértörésre vitték volna a dolgot. Schneller Ernő szerint a nemzeti szocialisták a legbrutálisabb harcot hirdetik a hatalom és a más felfogásuak fölötti uralom megszerzése érdekében. Felelőtlen elemek munkájának nevezi a néptanács elnöke ezeket a törekvéseket. A néptanács a jelentést tudomásul vette és az áldatlan helyzetre való tekintettel nem is foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy az elhalasztott szász nemzetgyűlést megtartsák-e. A hitlerista mozgalom nemcsak a svábok, hanem a szászok között is felborította azt a békét és egyetértést, amelyre pedig nekünk ki-

sebbségnek oly fokozott mértékben volna szükségünk a létünkért folyó harcban.

Az erdélyi szász kérdéssel és a hitlerista mozgalommal foglalkozik az Adeverul legujabb száma is és többek között leszögezi azt, hogy a hitlerista mozgalom Erdélyben egyre nagyobb arányokat ölt. Főleg a szász ifjuság az, amelyet a hitlerista tanok meghódítottak és ez a fiatalság meg akarja bukztatni az erdélyi németiség mai vezetőit. A jelszavuk ez: Németország egészen a Fekete-tengerig!

Az Adeverul arról is tud, hogy jelenleg egy kétszáz milliós kölcsön felvétele tárgyalások indultak meg és ezt a pénzt Németország adná. A kölcsönt természetesen a szászok kapnák, mert azzal a propaganda céljait kellene szolgáltniok. A továbbiakban közli a lap,

hogy a mozgalom főfészke Nagyszében, ahol kimondták, hogy minden olyan árut, amely nem német eredetű, bojkott alá helyeznek. Ez a mozgalom azonban a románság részéről visszahatást kelt. Különbön nyilvánosságra jutott az is, hogy az elmúlt napokban Rosenberg Alfréd német birodalmi miniszter megbízásából annak Erber nevű adjutánsa osztrák utlevéllel Nagyszébenbe érkezett és ott az állambiztonsági rendőrségtől hat hónapi tartózkodási engedélyt kapott. Ez az Erber állítólag a romániai viszonyokat akarja tanulmányozni.

Ezzel a lapszenzációval kapcsolatosan meg kell állapítani, hogy az Adeverul nem először foglalkozik az erdélyi szászok mozgalmával, de ezt a híradását is fentartással kell fogadni, mert erősen túlzottnak jelentkezik.

A féltékeny béres elvágta felesége kezén-lábán az ereket, majd elmetszette a szerencsétlen nő nyakát is

A Nagykikinda közelében levő Mokrín községben Borbély István azzal gyanúsította meg a feleségét, hogy a megengedettnél szorosabb barátságot tart fenn egy másik béressel, Losoncz Istvánnal. A csinos fiatalasszony, aki két gyermek anyja és harmadik gyermekét hordja a szíve alatt, váltig szabadkozott, de a férje nem hitte el a szavát. Szombaton Borbély dühöngő féltékenységében kötéllel anyira megverte a feleségét, hogy az elájult. Amikor az asszony éjszaka magához tért, borzadva látta, hogy a férje befűti a nagy kenyérsütő kemencét és káromkodva hajtogatja, hogy a boszorkányt elevenen megégeti. A megrémült asszony felhasználta az alkalmat, amikor a férje szalmáért

ment, amelyre a fűtéshez volt szüksége, kiszökött a házból és az éj sötétjében sikerült szülőinek házába menekülnie. Reggelre megjött a férje és ordítva követelte, hogy adják elő feleségét. Mikor megtalálta a minden ízében remegő asszonyt, megverte, majd a hajánál fogva kivonszolta az udvarra. Ott kést rántott és mielőtt a házbeliek megakadályozhatták volna, keresztülvágta az asszony kezét és lábait az ereket, majd a torkát is elmetszette. A dühöngő embert nagynehezen sikerült a szomszédok segítségével megfékezni és az időközben előhívott csendőröknek átadni. Az asszonyt haldokolva szállították a nagykikindai kórházba.

Borzalmas bányaszerencsétlenség áldozata lett több bányamunkás akik belefultak az iszapba

Magyarországon a pilisvörösvári közsé-
bányában borzalmas szerencsétlenség történt. Egymás mellett fekszik a bányatelepen a Soly-már-akna és az Erzsébet-akna. Ez utóbbi a talajvíz miatt eliszaposodott és azért ott megszüntették az üzemet, a furatokat pedig homokkal és kővel betemették. A talajvíz azonban az Erzsébet-aknában annyira emelkedett, hogy tegnap iszonyu erővel átszakította a két akna közti válaszfalat és az iszap két méternyi magasságban elárasztotta a Soly-már-aknát. Az aknában a szerencsétlenség idején kétszáz bányász dolgozott, akik kétségbeesetten menekültek. Száználvencenkilencnek a menekülés sikerült is.

Újabb jelentések szerint ötven munkás megszakitás nélkül dolgozik, hogy a bá-

nyában szorult bányászokat kiszabadítsa. Alig van ugyan remény, hogy ezek még életben lennének, mert nem igen vannak olyan aknajáratok, amelyekbe az iszap elől menekülhettek volna. A szerencsétlenség óta újabb iszap-tömegek zúdultak a Soly-már-aknába. A szerencsétlenül járt bányászok kétszáznyolcvannégy méter mélységben vannak. A mentési munkálatokat végző bányászok eddig mindössze száznegyven méter mélységig tudtak behatolni. Az egész községben óriási izgalom uralkodik. A bányába szorult bányászok feleségei és gyermekei állandó siránkozások közben ott állanak a bánya bejáratánál és térdenállva rimázkodnak a munkásoknak, hogy mentésük meg hozzátartozóikat.

A Bánság képviselői a Magyar Párt marosvásárhelyi nagygyűlésén

Julius 2-án, vasárnap, tartja meg marosvásárhelyen az Országos Magyar Párt ez évi nagygyűlését. Előző napon, szombaton, tartják üléseiket a kisebbségi, kulturális és a közgazdasági szakosztályok. A bánsági magyarság kiküldöttjei már fél hétkor utaznak el Temesvárról és részt vesznek a szakosztályok gyűlésein is. Vasárnap délelőtt van a nagygyűlés, melynek tárgysorozata a következő: elnöki nyitó, intézőbizottsági jelentés, a szakosztályok előterjesztései, általános tisztújítási indítványok. A közgyűlés után a nagygyűlés résztvevői közös ebédet vesznek. A Temesvári kiküldötték vasárnap utaznak el és hétfőn reggel félnyolc órakor érkeznek haza.

Ma bucsuzik hivatalából Prostean Oktáv városi főorvos

Prostean Oktáv dr., Temesvári városi tisztifőorvosa ma vonul nyugdíjba. Előzetesen Versecen fejtett ki működését, majd 1920-ban került Temesvárra. Mint tisztifőorvos, kedves, előzőleg módorával, szaktudásával hamar szerűsre tett szert Temesvárott. Tisztelettel elkövetett, hogy az új járványház megépüljön. Ugyancsak az ő ötlete, hogy Temesvártól nagyobb nyokban megindult a csecsemőgyógyászat. Új életre keltette a tudóbetegintézetet. Az ő nevéhez fűződik a temesvári iskolák növendékeinek rendszeres orvosi vizsgálata és kezdeményezésére alkotta meg a város Balciói Fekete-tenger mellett a szegénygyenge városi gyermekek számára nyaralási telepet. Prostean Oktáv városi főorvos ma bucsuzik el hivatalából, Muntean Leonte dr. Temesvári tisztifőorvosa pedig hétfőn, július 5-én foglalja el állását.

Kloroformos betörő éjszakai látogatás

Székeljudvarhelyen az elmúlt éjjeli ismeretlen egyén több lakás nyitott kán bemászott és lopásokat követett. Így belopózott Lőrincz János és faludi József iparosok lakásába is, vá a nyitott ablakon át előbb kloroform fecskendezett be azzal a szándékkal, az alvókat még jobban elkábítsa. Reg mindketten kábultan és fejfájással ébredtek és megdöbbenve látták, hogy éjjeli lopták a pénzüket és órájukat. Hatalmossal mászott be az ismeretlen tolvaj Jucundus ferencrendi házába is. Ott is elő kloroformos fecskendőjét, aminek az eredmény nem várt következménye lett. Az szervezeti szerzetes a kloroform száj nagy tüszentéssel felébredt és láncsapva rávetette magát az éjjeli látogatóra, aki hamarosan kiugrott az ablakon keresztül és elfutott. Amikor a többi szomszédok a főnök cellájában összefutott, a betörőnek már nyoma sem volt. Emellett azonban ott maradt villanyzeblám, amelyet ijedségében elejtett.

* Legdrágábban veszik ékszerüket jogvédőülakat. Braun ékszerész, Kátér 5. Flókület: Belváros, Mercy-utca

A temesvári Zsidó Nőegyletek „GARDEN PARTY“-ja a PACSIRTAMEZŐBEN szombaton 1933 július 1-én este 9 órai kezdettel a létesítendő Zsidó Napközi Gyermekotthonok javára. ♦ Sátrak ♦ Táncverseny ♦ Jazz ♦ Szórakozások

SZA AZSIABA! Tokiói jelentés szerint Sárja-államok blokkja legközelebb felbomlik. A japán külügyminisztérium közli, hogy Japán levonja a szövetségi támogatást a Népszövetségtől, a leszerelési konferenciára és a többi nemzetközi érdeklődést sikertelenségéből. Japán jelszava: Vissza Ázsiába! Külpolitikájának fő célja Ázsiába érdeke lesz. Tokióban a japán tőrekszenek, hogy létrehozzák a Mandzsúria és Kína blokkját és megvédjék a védelmet a fehér fajúak ellen.

A jobboldali mozgalmak letérése. Bukaresti jelentés szerint tegnap Mironescu külügyminiszter lakásán miniszterközi tanácskozás volt, amelyen a házigazdán kívül a Sándor miniszterelnök, Mirto külügyminiszter, továbbá Tilea külügyminiszter, Calinescu belügyi miniszter, Delmegeanu pénzügyi alminiszter is részt vett. Az értekezleten kizárólag a jobboldali agitációval foglalkoztak és a letérése érdekében különböző rendszereket beszéltek meg.

Halálozás. Buzariu Veturia, a tengeri Victoria bank tisztviselője, harmincöt éves korában meghalt. Gyárférfje, aki a Banca Romaneasca tengeri intézetének tisztviselője. A Vicipületére kitétték a gyászlobogót.

Táborozásra menő temesvári cserkészek. A temesvári piarista főgimnázium százharminc cserkészcsoportja szombaton indult két heti nyári nagytáborozásra. A táborvezető Zoltán cserkészparancsnok, a táborvezető Károly és Wolf János tanárok vezetésével. A nyári nagytáboron résztvevő harminc cserkész július 16-án tér vissza Temesvárra.

Magyar kulturálután Lugoson. A Magyar Párt lugosi tagozatának kulturális bizottsága a lugosi Magyar Otthon helyiségeiben sikerült kulturálutánt rendezni. A sikeres előadás keretében közreműködtek Csorba Tihámér, Gyenge Gyula, Gyulai Lilla, Szedlacsek Károlyné, Szedlacsek László, Rózsa Erzsike, Schlosser János, Pócs György, valamint Arató Ernács. A műsor kiemelkedő száma Jaffy Elemér dr. szellemes előadása, aki a régi magyar parlament költő és államférfijairól beszélt. Szedlacsek Károly és Molnár Magda egy egyfelvonásos előadásban arattak megérdemelt sikert.

Agencia fürdő és uszoda egész napos nyitva a közönség számára.

Pécsi Mária: Mezők lilioma. Egy világhírű lelkész novellái a mai világról. A regény teremt köztük az irónó melancolikus szemlélete, amellyel a világot látja. Ára 90 lei, minden könyvkereskedésben kapható, vagy ahol nincsen, Lelepegenál, Kolozsvárt.

Olcsó utazás Magyarországra. Az iparügyi minisztérium kiállítás rendezésével kapcsolatban a magyar államvasutak abban a kedvezményben részesítik az utasokat, hogy az utazás 15-ig úgy a gyors-, mint a személyvonatokon az első osztályban másodosztályban, a második osztályban harmadosztályban jeggyel, a harmadik osztályban pedig másodosztályú jeggyel utazhatnak. Az utazásokkal, amelyek a Déli Hírlap munkatársaihoz kaphatók, huszonnégy napos budapesti tartózkodás után a belépő árallomásra, legalább negyvennyolc napos budapesti tartózkodás után pedig bármely más határállomásra is lehet utazni. Ez az ár rendkívül kedvező alkalom azoknak, akik Bécsbe akarnak utazni. A jegyet lehet a Budapesti Államvasutaknál váltani. Az igazolványt az Iparművészeti Társulat palotájában (Andrássy-út 69) kell lebélyegeztetni. Az igazolvány ára 100 lei és már kapható a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Miklós herceg Párisba utazott. Varsóból jelentik, hogy Miklós román királyi herceg, aki Károly király megbízásából a különböző európai államok repüléstudományát tanulmányozza, tegnap két napos tartózkodás után Varsóból repülőgéppel Párisba utazott.

Tömeges előléptetések Magyarországon. Budapesti jelentés szerint a magyar államvasutnál július elsejével hétszáz kinevezés és előléptetés történt. Budapest székesfővárosánál kétszáz tisztviselőt léptettek elő. Ugyancsak nagyszámú előléptetés és kinevezés lesz a különböző állami, megyei és városi hivatalokban. Ezek az előléptetések és kinevezések az új költségvetéssel állanak kapcsolatban.

Két munkás alatt összedült az állvány. A gyárvárosi Magyar-utcában tegnap délelőtt súlyos baleset történt. Az utca egyik házát kőművesek tatarozták, akik a munkálatok elvégzésére állványokat készítettek. Tegnap délelőtt Kanász Nagy Imre huszonnyolc éves kőműves és Burg János harmincnégy éves kőműves dolgoztak, amikor az állvány borzalmas recsegéssel összedült és a két munkást maga alá temette. Mindkét munkás kisebb-nagyobb zúzódásokat, azonkívül súlyosabb belső sérüléseket szenvedett. A mentők beszállították őket a kórházba. A baleset ügyében a rendőrség megindította a nyomozást.

Sztrájkoló matrózok. Londoni jelentések szerint az ir kereskedelmi tengerészek között igen nagy az elégedetlenség. Tegnap Dublinban ötszáz matróz lépett sztrájkba és arra akarja rábírnival a többieket is, hogy csatlakozzanak hozzájuk. A kormány mindent megtehetett a sztrájk terjedésének megállítására.

Vagy ősszel, vagy soha. Norman Davis, aki a leszerelési konferencián Amerika fődelegátusa és aki a közel-múltban visszaérkezett Newyorkba, most újra Genfbe utazik. Kijelentette, hogyha ősszig nem sikerül a leszerelési kérdésben pozitív eredményeket elérni, úgy a leszerelés ügye belátható időn belül nem kerül elintézésre.

Gyermekrabló cigányok. Újvidék egyik külvárosában apró gyermekek játszottak és köztük volt Kardos Ferenc munkás Mariska nevű négyéves leánykájá is. Egyszerre arra jött kocsin három cigányasszony, egyikük leszállott, felkapta a hozzá legközelebb álló Kardos Mariskát, visszazárolta a kocsi, amely a következő pillanatban örülten elvágta. A gyermekek sikoltozására figyelmeztették a rendőrt és amikor meghalotta, mi történt, azonnal telefonált a rendőrségre, ahonnan autón több rendőr indult a cigányasszonyok üldözésére. Utólérték őket és a kocsin a kislányt eszméletlenül állapotban rongyok alá rejtve találták. A halántékán tüszurástól származó seb volt. Kolompár Teréz, Kolompár Katalin és Sárközi Ilona cigányasszonyokat letartóztatták.

A bíróság előtt szívszélhűdést kapott. A campinai bíróság előtt tegnap tanuként kihallgatták Martinescu lelkész. Az ügy pap a tárgyalások igazságot követően hirtelen a szívéhez kapott és eszméletlenül összeesett. A szerencsétlenség helyére hívott orvos már csak a beállott halált állapította meg.

* STAJERLAK MAGASLATI GYÓGYHELY megnyitott. Románia legszebb fekvésű és legolcsóbb gyógy- és üdülőhelye. Kérjen prospektust!

— Harminchat órás földrengés. Jelentették, hogy Szumatra szigetén földrengés volt. Most érkezett híradások szerint a földrengés teljes harminchat óra hosszáig tartott és messzi kerületben elpusztította az összes házakat. Ed-digi jelentések szerint a halálos áldozatok száma meghaladja az ötszázat.

— Megvert felkelő csapatok. Tokióból jelentik, hogy a kínai kormánycsapatok Kína-Turkesztánban végzetesen megverték az ottani felkelőket.

— Sikasztó alkalmazott. A Leonida autókereskedelmi társaság konstancai fiókjában egy kétszáz ezer leies sikasztásnak jöttek nyomára. A társaság házi nyomozása csakhamar kiderítette a tolvajt, akit azután át is adtak a rendőrségnek. A megtévedt tisztviselő nevét nem árulják el.

**ELŐRENEDŰ - SZÁRAZ
PARKETTA
VERSIENYKÉPES OLCSÓ ÁRON
BELA KRAUSER FIL. TEMESVÁR IV.
TELEFON: 18-46**

* Nyolc napos autóbúskirándulás 600 kilométeren 500 leiert. Utirány: Bocsa Montana, Resica, Anina, Steierdorf, Marila, Oravica, Sasca Montana, Moldova-Vecse, Orsova, Herkulesfürdő, Slatina-Mica, Franzdorf, Resica és Temesvár. Naponta legfeljebb 80 kilométert tesz az autóbúsk és pedig a reggeli órákban 40 kilométert és az esti órákban 40 kilométert. Minden szép és kellemes helyen 4-6 órát tartózkodik a társaság. Elelemlről mindenkinek magának kell gondoskodnia, elszállásolás az 500 leies viteldijben foglaltatik. Indulás július másodikán reggel 9 órakor. Jelentkezni lehet naponta délután 1-4 óra között Bundy Zoltán postafőtiszteln Erzsébetváros, Gátsor 30 a.

— Gyilkos tornádó. Colorado észak-amerikai állam Trinidad városa felett óriási tornádó vonult el. A tornádó első sorban az olajmezőkön okozott nagy károkat. Házak dültek össze száz számra és emberek pusztultak el. Részletes jelentések még nem állanak rendelkezésre, mivel a tornádó a távirót és telefont teljesen tönkretette.

— Szomorú családi viszálykodás. Jásibán Socolov háztulajdonosnál két hónap előtt Georgescu János tanár a felségével és négy gyermekével lakást bérelt. Alig költöztek be, amikor az asszony és a férje között veszekedés támadt, amelynek végén az asszony két gyermekkel eltávozott és Dornavátára költözött a szülőihez. A másik két gyermek az apánál maradt, aki azóta állandóan busult. Néhány nap előtt a tanár eltűnt és a két gyermek magára maradt. A háztulajdonos magához vette a gyermekeket, mert azt hitte, hogy a tanár valószínűleg a felesége után utazott és hamarosan visszatér. Minthogy azonban egy hét is eltelt, jelentést tett a rendőrségen, amely megállapította, hogy Georgescu nem járt a feleségénél. Attól tartanak, hogy a tanár öngyilkosságot követett el.

— A királyi család új motorcsónakja. Tegnap a konstancai kikötőbe érkezett az Algéria nevű angol hajó, amely a királyi család számára egy új rendszerű motorcsónakot hozott magával. A csónak, amely tizenkét méter hosszú, az Enagovi tavon kerül majd használatba.

— Barátja helyett ment vizsgázn. A bukaresti kereskedelmi akadémián kinos incidens történt. Rugalszky német tanár előtt megjelent egy diák, aki Seceriu János néven mutatkozott be a tanárnak és kijelentette, hogy vizsgázn kíván. A tanár el is kezdte a diák vizsgáztatását, de közben az a gyanu járt a fejében, hogy Seceriu mintha másképpen nézne ki. Az egyre erősödő gyanu hatása alatt keresztkérdéseket adott fel a diáknak, aki azután bevallotta, hogy nem Seceriuak hívják, hanem Petrescu Vazul a neve. Kijelentette, hogy barátja beteg és azért jött helyette vizsgára, mert nem akarta, hogy Seceriu egy évet veszítsen. A tanár a csalárról értesítette a rendőrséget, amely a barátja helyett vizsgázó diákok őrizetbe vette. Valószínűnek veszik, hogy Petrescu Vazul más diák helyett is vizsgázott. A kereskedelmi akadémia rektorátusa két diákok kizárt és egy Petrescu, mint Seceriu vizsgáit megsemmisítették.

— Leleplezett pénzhamisító banda. Konstancában egy pénzhamisító bandát lelepleztek le. A banda a Konstanca melletti Tekerghiol fürdőhelyen ültette fel tanyáját. A rendőrség megtalálta és lefoglalta a hamisításnál használt gépeket, valamint nagy mennyiségű hamis száz leiest. A banda több tagját már letartóztatták, de a nyomozást tovább folytatják. Valószínűnek tartják, hogy a Tekerghiolban készült száz leiesek az egész országban kerültek forgalomba.

— Elhunyt iparos. Csiahák Vince, gyárvárosi szabómester az egyik temesvári szanatóriumban hatvanhat éves korában meghalt. Temetése ma délután hat órakor a gyárvárosi temető kápolnájából megy végbe.

— Dékány András: A gyár. Dékány András amerikai szellemű író, aki a gépek világában kutat alakjai után. Érdekes világa ez, a munka világa, ahol a gépek dübörgésében ott van az örök emberi kérdés: a szenvedő tömegek és ezeknek a tömegeknek a boldogulási vágya. Legújabb regénye, „A gyár” liuktető és eleven írása ennek a fiatal írónak. A történet háttér egy baleset, amely a maga tragikumával átalakítólag hat az érzéketlen, rideg Híram Tomra, a gyáros fiára. Az érdekesítő cselekményű regény a maga színes mozgalmasságával, liuktetésével, szocializmusával és emberábrázoló készségével kétségtelenül nagy hatást fog elérni a gondolkozó olvasóknál. És az a humanizmus, amely Dékány Andrást jellemzi, minden olvasóhoz közelebb hozza ezt a nálunk annyira elhanyagolt és elfogott írásokon át félreismert, nagyhorderejű dolgozó világot. Ára 87 lei minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincsen, Lelepegenál, Kolozsvár.

* Jégsekrények, fagyaltgépek, háztartási cikkek, valamint különböző vasáru mélyen leszállított áron kapható Scherter Ottó vaskereskedésében Temesvár, Belváros.

— Sikasztó adótárnok. A tavasszal a zernestii adóhivatalban nagyarányú sikasztásokat és szabálytalanságokat fedeztek fel. Ezekkel kapcsolatosan letartóztatták Serban adótárnokot és Stefanescu adófőnököt. A brassói törvényszék tegnap ítélkezett felettük és mindkettőt egyenként egy évi fogházra ítélte.

Napoleon utolsó szerelme

című új regényünk összes folytatásait
mindenki megkapja, aki már most
előfizet július elsejével

Sport

A Ripensia lehangerezte a nagyszebeni Soimii csapatát

A temesvári Ripensia tegnap délután az Electrica-pályán játszotta le utolsó nemzeti bajnoki mérkőzését a nagyszebeni Soimii csapata ellen. A temesvári profik nagy játékkedvvel küzdöttek végig a mérkőzést, amely a Soimii előreláthatóan súlyos vereségével végződött. A Ripensia főlénye nem is annyira gólokban, mint inkább a mutatott játékban nyert kifejezést, amennyiben a Ripensia szemképrázta játé-

kot produkált. Ebben is előjárt K o t o r m á n y i, aki állandóan támadásokra lendítette a csatársort. A temesváriak főlényére jellemző, hogy Z o m b o r i k a p u s, elég sportszerűtlen, a játék nagyszében ugyszólván a felpályán álldogált. Az első félidőben a Ripensia csatársora csak két gólt rugott, de a második félidőben a lövésekkel sem fukarkodtak és végül 6:0 arányban győztek. A Ripensia ezzel a győzelemmel a csoportjának bajnoka lett.

Vasárnap a TMTÉ a kolozsvári Romániával játsza le Temesvárott első selejtező mérkőzését

A NAC—TMTE mérkőzésen dönt el tulajdonképpen, hogy a TMTE csapata játszik-e selejtező mérkőzést vagy sem. A mérkőzés a nagyváradi csapat győzelmét eredményezte. Miután az egyes ligák bajnokai a déli ligán kívül már mind ismeretesek, a nemzeti ligabizottság

már most vasárnapra kijelölte az első selejtező mérkőzéseket. Ezek közül az első Temesvárott a TMTE és a kolozsvári Románia csapatai között kerül eldöntésre most vasárnapon, míg a második mérkőzés ugyancsak a két csapat között Kolozsvárott lesz július 9-én.

Az öt futball-liga bajnokai egymás között játszanak és az első kettő minden további mérkőzés nélkül kerül be a nemzeti ligába

Az öt romániai futball-liga közül még csak a déli liga bajnoka ismeretlen és így a ligák bajnokai között lebonyolítandó mérkőzések, melyek a nemzeti ligába való bejutást célozzák, jövő vasárnapon kezdődnek meg. Az egyes ligák bajnokai a következők: keleti ligabajnok: Dragos-Voda (Csernovitz), északi ligabajnok:

Tricolor (Nagybánya), közép ligabajnok: Mures (Marosvásárhely), nyugati ligabajnok: Kinizsi. A déli liga bajnoka a Juventus-Prahova mérkőzés győztese lesz. A sorsolást ilyképpen csak a jövő héten tartják meg és az első két győztes minden további selejtező mérkőzés nélkül kerül be a nemzeti ligabajnokokba.

Magyar vereségek a kupaküzdelmek során

Nemzetközi sportkörök figyelme tegnap a Középeurópai Kupa küzdelmei felé irányult. A kupaküzdelmekben résztvevő mindkét magyar csapat sikraszállt tegnap, de a tervezett betörés nem sikerült és úgy a Hungária, mint az Ujpest vereséget szenvedett. A Hungária Prágában a Spárta ellen játszotta le a második kupamérkőzését, amelyből ismét a cseh csapat került ki 2:1 (1:0) arányban győztesen. Az Ujpest az elmúlt héten 4:2-es vereség után a Juventus otthonában Torinóban kísérelte meg a lehetetlent. Azonban a második játék is balul ütött ki és a magyar bajnoksapat végül is 6:2 súlyos vereséggel hagyta el a pályát. A félidőben 3:1-re vezettek az olaszok. Az újabb vereségekkel mindkét csapat kiesett a további küzdelmekből.

Megóvott mérkőzés

A központi futballszövetség a ploestii Tricolornak ítélte a két pontot, melyet az aradi Glória CFR ellen elveszített. Egyszermind a szövetség felfüggesztette hat hónapra időtartamra Szabó (Glória) játékos játékjogát és intézőjének működését ugyancsak hat hónapra.

A NAC Belgiumban és Luxemburgban Az országban kétségtelenül a nagyváradi NAC egyesület futballcsapata bonyolít le a külföldön a legtöbb alkalommal mérkőzéseket. Nagyváradi értesülés szerint a NAC augusztus 15 és 16-án Luxemburgban játszik az ottani Union Sportklub ellen. Luxemburgból tovább folytatja turáját a nagyváradi egyesület.

A Ferencváros Bukarestben

A budapesti Ferencváros, mely ezéven nem játszik a középeurópai kupáért, miután nem lett magyar bajnok, augusztus 26 és 27-én Bukarestben játszik.

Elmaradt nemzeti ligamérkőzések

Július 2-án a következő elmaradt nemzeti ligamérkőzéseket bonyolítják le: Unirea-Tricolor—Brasovia, Bukarestben, Universitatea—NAC, Kolozsvárott. Érdeklődéssel tekintünk a kolozsvári mérkőzés elé, hogy meg fognak-e ismétlődni a legutóbbi NAC—Universitatea mérkőzés alkalmával történtek.

A világhírű Tilden és tanítványa Bukarestben

Bukarest tenniszéletének megvan a szenzációja: a világhírű amerikai bajnok Tild en és Barnes ma, pénteken, szombaton és vasárnapon vendégszerepel. A nagy szenzációt keltő versenyen résztvesznek még az időközben Bukarestben letelepedett olasz M o r p u r g ó, amiről a Déli Hírlap már jelentést tett, továbbá a román versenyzők közül P u l i e f f, C a n t a c u z i n o, H a m b u r g e r és C o n s t a n t i n.

A Ripensia Belgrádban

Mint a Déli Hírlap már jelentette, a Ripensia július 2-án, most vasárnap Belgrádban vendégszerepel a kitűnő B e o g r a d s k y csapatával. Belgrádi sportkörökben nagy érdeklődéssel várják a Ripensia vendégszereplését, mert jugoszláv sportkörökben a Ripensia együttesében a legjobb román csapatot tekintik. A román nemzeti válogatottban öt Ripensia-játékos szerepel.

A fájdalmak tanulsága

Egy jó anya írja nekünk: „Távol lakom patikától s ezért Önökhöz fordulok, hogy nagy üveg URODONAL-t kaphassak, mely egy teljes kurára elég és egyuttal hálás köszönetet mondok Önnek Chatelain ur, mi azért a jóért, amit eddig velem tett. 47 éves vagyok, hat gyermeket neveltem fel. Mellette igen jól érzem magam, ha keveset szenvednék a rheumátó! Hiszen néha nem bírtam a házi és gazdasszonyi munkáim sem végezni, annyira fáj a bal vállam és egyik térdem. A legkisebb mozdulatra kezdtem magam kezelni, csökkentek a fájdalmak. Ujra átvehettem munkahelyemet és lányomat, akit visszatartottam a házból, elküldhettem szolgálatába. Kérem tehát, küldje el nekem mihamarabb ez újabb üveget, hogy visszanyerhessem teljes egészségemet“.

N. G.-né, Lyonból, (Röhög)

Az URODONAL elolvast minden mérget és tisztátlanságot, amiben van, s legfőképpen a húgysav-kristályokat és el is távolítja azokat. Ép e kristályok teszik a rheumások izommozgásait oly fájdalmasokká.

URODONAL, a rheuma leghatásosabb gyógyszere.

Ha egy háromszoros nagyságu üveget vesz, 25%-kal olcsóbban vásárolhatja meg, mintha négy rendes nagyságu üveget vesz.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Megindulnak a nyári küzdelmek

Több ízben megemlékeztünk arról, hogy a nyár folyamán a nyugati liga rendezésében két kupaküzdelem indul meg. Az egyik a Ferdinand, a másik a Belu-kupa. Mindkettőért a közeljövőben megindulnak a küzdelmek. A nevezéseket a legtöbb számottevő egyesület már beadta.

Jugoszlávia vissza akar lépni a balkáni kupaküzdelmekből

Szenzációs jelentés érkezett Belgrádból: Állítólag a jugoszláv szövetség azzal a tervvel foglalkozik, hogy a jövő évi balkáni kupaküzdelmekben már nem vesz részt. A jugoszláv szövetség azzal indokolja elhatározását, hogy a balkáni kupaküzdelmekben nincsen már mit tanulnia, amit különben a külföldi újságok is megállapítanak. Ugylátszik az 5:0-ás román győzelem nagyon elkeserítette szomszédainkat.

A TAC jugoszláviai győzelme

A jugoszláv turán levő TAC csapata első mérkőzését Versecen a Dusan Silny együttese ellen küzdötte, amelyet 4:0 arányban fölényesen legyőzött. A TAC csapata minden részében kitűnő játékot produkált és különösen a második félidőben nyújtott nagyvonalu játékot.

A Budai 11 Temesvárott

Szombaton és vasárnap érdekes nemzetközi mérkőzésekben lesz része a temesvári sportközönségnek. A Kinizsi és TAC vezetősége holnapra és vasárnapra lekötötte a magyar bajnokságban előkelő szerepet játszó Budai 11 csapatát, amely az utóbbi időben sikeres erdélyi turát bonyolított le. A Budai 11 holnap, szombaton a Kinizsi, míg vasárnap a TAC ellen mérkőzik.

A pofon nem szerződésbontó ok

A magyar profiegyesületek egymásután frissítik fel játékosgárdájukat és így számos kiváló futballistával felbontották eddigi szerződésüket. Az Ujpest többek között felbontotta a szerződését A k n a i v a l, a volt magyar válogatott kapussal, míg a Nemzeti Török nevű játékosát fogja kicserélni. A szerződésbontások legérdekesebb esete a Hungáriában történt. A klub trénera, S e n k e i, az egyik tréningen feleselés miatt arcul

ütötte S z a b ó I I I. nevű játékost, ezért egyoldalú szerződésbontást követelt. Az intézőbizottság azonban ragaszkodott a szabályokhoz, és a szerződésbontásra és elutasította Szabó kérelmét. A játékosgárda kiegészítésével kapcsolatban a magyar szövetség újabb szabályzat szerint maximálisan hatvan fős profiklubok játékosainak számát. A tervek szerint az egyes profiklubok csak tizennyolc játékost szerződhetnek egy esztendőben.

Cigány sportegylet

Kassai jelentés szerint még ezen a nyáron külföldi turára indul a Romániai Kassai sportegylet, amelyet azonban szabad a Róma AS előkelő olasz csapattal összetéveszteni. A kassai FC egy év előtt alakult és nevezetesen hogy tagjai csakis cigányok lehetnek. Az első európai cigány sportegylet a ba. ti államokban bonyolít le nagyszabású turát. A cigány futballisták a klubok szerint a hegedűket is elviszik magukkal, mert attól tartanak, hogy lesz a futballtudományukkal és a klub hangulat helyreállítására szükség lesz a hegedűkre is.

Chilei csapat Európában

Bécsi jelentés szerint a chilei Colo Colo csapat, amelynek Orth Gyula hírneves magyar játékos volt a tréner, a nyáron európai turára indul.

Mozi

Mozik műsora.

Péntek, június 30.

Apolló-mozi: Lehmann mama és leánya.

Forum-mozi: Válni minden áron.

Capitol-mozi: Mindent egy éjszaka.

Tivoli-mozi: Enigma.

Svábhegyi

Magaslati diétes gyógyintézet, Szanatórium

mér napi 18 P-ért

a legelőkelőbb környezetben legelőkelőbb tessebb szanatóriumi ellátást nyújt

Szinház

Temesvár, Arad, Nagyvárád
Közössége egy szinikerületben

...szomorú eredménnyel vég-
...idény után felmerül az egyes-
...an a kérdés, ki legyen a jövő-
...n olyan igazgató, aki nem igé-
...nem tettekkel fogja vissza-
...nt az elriasztott közönséget. A
...ntos probléma a kerületek be-
...Nagyvárád magyarsága szeret-
...árusukat Aradhoz és Temesvár-
...csolnák Parlagi Lajos igaz-
...latt. A terv végrehajtásánál
...olna az is, hogy a miniszterium
...ő számu idegen állampolgárságu
...szerződöttesére adna engedélyt,
...által valóban nívós társulat biz-
...a három város sikeres szini sze-
...A magyar színészet érdekében
...en irányban meg is indultak a
...ások és úgy a három város veze-
...tek, mint a Magyar Pártnak sür-
...galdást kell találni, hogy a közön-
...a magyar színészet között újra
...llítsák az egészséges kapcsolatot.

...m magyar előadás a temesvári szin-
...A Temesvárot tartózkodó szer-
...nélküli színészek Ladányi Imre
...ese mellett nagy szorgalommal ké-
...jek a Timosa című héber szinmű-
...ári bemutatójára. A Timosának,
...Budapesten nagy sikert aratott, hol-
...ombaton este kilenc órakor a vá-
...nházban lesz a bemutató előadása,
...a főszerepeket Mezey Nelli,
...nczy Gizzi, Réthy Irén, Ladá-
...yre, Várady Rudi, Szabó Gyula,
...ntay Zoltán, Heltay Viktor és
...a Pál játsszák. A Timosa klasszikus
...gü héberdallait Papir Marcell ope-
...res énekli. A Timosa vasárnap dél-
...órakor és este kilenc órakor is szin-
...rül. Jegyeket az összes előadásokra
...s helyárak mellett a színházi pénzi-
... lehet váltani. A közönség bizonyít-
...gíteni fog a szerződés nélküli szín-
...helyzetén és tömegesen keresi fel a
...n előadást.

Napoleon utolsó szecelme
Rath filmszenáriuma alapján
írta KUBÁN ENDRE

6. folytatás.

...rtelen odasugta a gróf fülébe:
...Ne mutassa be vendégét! Mária azt
...róla, hogy orosz!
...alewzski gróf csodálkozva nézett
...
...Ne csodálkozzék most sokat, —
...fogta gyorsan Laczinszka asszony —
...sztalhatta, hogy Mária még hisz-
...y, naiv gyerek. Mikor a zárdából ha-
...lé utazott, ennek az ifjunak alkalma
...ott, hogy egy kicsi, egészen jelenték-
...n szolgálatot tegyen neki. Azonban,
...tétel, Mária még fiatal és tapasztal-
...an, nem lehet tehát tudni... Nő, érti
...r, hogy miért hittem el vele, hogy
...sz? Mert tudom, hogy sohasem
...ne egy orosz!
...Valewzski gróf önkénytelenül Mária-
...nézett, aki már várakozóan állott a
...csi mellett.
...Kedves rokon, — kérlelte halkan
...czinszka asszonyt — arra kérem,
...gy mindennap beszéljen az érdekem-
...n néhány szót. Hiszen maga mindig
...gy diplomata volt és kitűnően tudja
...ilyen dolgokat elintézni. Készítse elő
...riát arra, hogy a mi tervünkkel meg-

Közgazdaság

A Zsilvölgyben néhány év előtt dolgozó 18.000
bányászról ma mindössze 6000 bányásznak van munkája

Jelentettük, hogy German krassói képviselő felkereste Joanitescu munkaügyi minisztert, akinek memorandumot nyújtott át, amelyben szomorú színekkel festi le a bányamunkások sanyaru sorsát. A memorandum, amelynek adatai tegnap kerültek nyilvánosságra, megállapítja, hogy amíg néhány év előtt még 18.000 bányász dolgozott a Zsilvölgyben, ma már mindössze 6000 a dolgozó bányászok száma. A helyzet az, hogy mostan hetenkint mindössze két-három napot dolgoznak az egyes bá-

nyákban, sőt az aninószai bányában a havi munkanapok száma hat-hét úgy, hogy egy bányamunkás havi keresete 700—1200 lei között mozog. A bányászoknak ezt a nagy nyomorúságát most azzal akarják tetézni, hogy július elsejére újabb nagyarányú munkáselbocsátást terveznek. Joanitescu munkaügyi miniszter, aki tegnap újból fogadta German képviselőt, kijelentette, hogy a bányászok bajait orvosolni fogja és további munkáselbocsátást nem engedélyez.

Kedvezményes menettérítési jegyek hatvan kilométeres zónán belül való utazásnál egyazon megyében

Az államvasutak a közelmúltban kereskedelmi szempontból fontos újítást vittek keresztül, amikor a hatvan kilométeres zóna rendszerét vezették be a közlekedésbe. Az új rendelet szerint ugyanis mindenki, aki egyazon megye területén hatvan kilométeres zónán belül utazik és utazási végpontjáról huszonnégy órán belül visszatér, leszállított áru menettérítési jegyet válthat, amelyet azonban megérkezéskor le kell bélyegeztetnie az állomáson. Az aradi és temesvári közgazdasági körök mozgalmat indítottak, hogy ezen fontos újítást terjesszék ki az Arad—temesvári útvonalra is, amely

csak 58 kilométer hosszú, hibája pedig az, hogy a megyehatár Arad város határájánál van. Az aradi utasok, akik naponta nagy tömegben keresik fel Temesvárt, kénytelenek az ujaradi állomáson felszállni a vonatra, mivel Ujarad még Temesmegyéhez tartozik és így itt igénybe vehetik a jegykedvezményt. A temesváriak viszont csak Ujaradig utaznak. Igen üdvös lenne, ha az államvasutak igazgatósága magáévá tenné a két egymásra utalt határmenti nagyváros kereskedelmi és iparosköreinek kívánását és életbe léptetné Arad és Temesvár között is a menettérítési kedvezményt.

Visszaesett a gabonaexport. Gafencu kereskedelemügyi alminiszter huzamosabb ideig tartó tárgyalásokat folytatott az okiráltságbeli gabonaexportörök vezetőivel a romániai gabonaexport növelésére vonatkozólag. A kereskedelemügyi alminiszter megállapította, hogy az export a korlátozó intézkedések folytán az elmúlt hónapokban megdöbbentő módon visszaesett.

A munkanélküliség Németországban. A német munkanélküliek száma június hó közepén 4,980.000-et tett ki. A hitleristák uralma óta az összes nemárja munkanélkülieket, valamint azokat, akik nem vonultak munkatáborokba, törölték a munkanélküli nyilvántartásokból. A nyilvántartás azonban még így is csak 62.000 fővel kevesbedett.

Nagybankok fuziója. Lengyelország két legnagyobb bankja, a Banka Anglo-Polonaise és a Banka Komerciala Varsóban fuzionáltak. A fuzió folytán az angol pénzügyintézet beolvadt a lengyel kereskedelmi bankba és felvette annak nevét.

A szovjet újabb belföldi kölcsöne. A szovjet a közelmúltban újabb belföldi kölcsönt bocsátott ki. A kölcsön három milliárd aranyrubeles és abból a második öt éves tervet akarják finanszírozni. Husz nap alatt jegyezték le.

A behozatali vámtarifa nagyarányú emelése. Kormányhoz közelálló kereskedelmi körök szerint az áruk behozatali vámtarifáját erősen emelni fogják. Így azokkal az országokkal szemben, amelyekkel Románia nem kötött külön egyezményt, vámtarifáinkat a következő arányban emelik: nyersanyagok vámját 25 százalékkal, féltermékek vámját 50 százalékkal és az iparcikkeket 100 százalékkal.

A kontingentálási bizottságok működése. A kontingentálási bizottságok működése legközelebb véget ér. Kormányrendelettel feloszlatták a kamarák szövetsége mellett működött különleges kontingentálási bizottságokat, amelyeknek Temesvárról Tolnai János dr., Toffler Oszkár, Dénes Ignác, Schultz Arnold, Sternlicht Manó és Färber Jenő voltak tagjai. A kontingentálási bizottságok hatáskörét legfelső deviza- és importbizottság veszi át.

A temesvári gabonapiac búzában csak névleges árákat jegyzett. Forgalom a malomok tartózkodó tendenciája miatt nem volt és az árak a hétszáz leies nivó alá esőkentek. Tengeriben változatlan árák mellett főleg konzumizlet bonyolódott le. Repcében külföldi kereslet folytán árszárulás állott be. Árak a következők voltak: Buza minőség szerint: 1933-as 350 lei, 70 kg-os régi buza 690 lei, 72 kg-os 700 lei, 77/78 kg-os 735 lei, zab 200 lei, árpa 260 lei, rozs 550 lei, tengeri 170—172.50 lei, tökmag 580 lei, burgonya, muharmag, köles, löheremag, lucerna, napraforgómag nincsen, nullásliszt zsákkal 1180 lei, négyes kenyérliszt zsákkal 1070 lei, 30/70-es kismalmi liszt zsákkal 1100 lei, lábliszt 140 lei, korpa 115 lei, bálnási újrepe 560 lei, káposzta 560 lei száz kilónként a bálnási feladóállomásról. (Pór A.-cég jelentése.)

kozik. Belső megkönnyebbüléssel és külső látható sajnálkozással vette tudomásul, hogy bucsulátogatásról van szó.

— Legyen szabad arra kérnem, kedves d'Evian gróf, — szólott Walewzski gróf, amikor vendége rövid politikai beszélgetés után távozni készült, — hogy engem nagy császárja kegyeibe ajánljon. Egyike vagyok legforróbb csodálóinak. Nagy örömmre szolgál, hogy ön titkos kiküldetésével, amely a francia-lengyel barátság erősítésére szolgál, meg van elégedve. Elmondhatja öféségének, hogy egész Lengyelország úgy várakozik reá, mint megváltójára.

Mikor Mária másnap reggel lesütött fejével a kertben sétált, hirtelen egy idegen parasztfiu ugrott keresztül a kerítésen, hogy sötétpiros rózsából kötött csokrot nyomjon a csodálkozó leány kezébe, aztán — usgyé — vissza a kerítésen át!

Zavartan tartotta a csokrot a kezében. A rózsák hosszú szárára egy kártya volt erősítve, amelyen mindössze három betű volt írva. P. . . . Pour prendre congé... Bucsuzásul...

Mereven nézett a három betűre... Aztán eszébe jutott, hogy hazafias kötelessége, hogy az ellenség csokra miatt felháborodjon. Már felemelte karját, hogy átdobja a csokrot a kerítésen az út porába. De hamarosan eszébe jutott,

hogy a szegény ártatlan virág nem tehet semmiről sem s azért a csokrot magával vitte a szobájába.

A rózsákat vázába tette. A vázát aztán felemelte, magába szívta a rózsák illatát és csodálkozott saját magán, hogy nem fogta el undor, amikor a piros szirmok az ajkához és az arcához értek.

Laczinszka asszonynak gondjai voltak. Igaz, hogy ez nem volt nála újság. Azonban megvolt az a jó természete, hogy ezekből az anyagi bajokból nem csinált nagy gondokat. Most azonban mégis kellett ezzel törődnie, mert az utóbbi hónapokban jelentékenyen megnövekedtek tartozásai és azzal fenyegettek, hogy maga alá temetik.

A férje, aki szenvedélyes és ráadásul rossz kártyás is volt, sok adósságot hagyott hátra. Ez az adósság asszonykézből azután egyre szaporodott. Máskor úgy csinálta, hogy a régi adósságokat újakból fizette ki, ebben az esztendőben azonban ez a mesterkedése csődöt mondott. Új fizetési halasztásokat csak nagy nehézségek árán tudott kapni. Aztán megtörtént az aratás, amelyre Laczinszka asszony nagy optimizmussal épített és az mélyen az átlagon alul maradt. Az arát ráadásul már rég felvette és elkötötte.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, június 30. Bukarest. 1: Gramofonzene. 6: Zenekari hangverseny. 8.20: Gramofonzene. 8.40: A rádiózenekar hangversenye. 9.40: Hangverseny. Budapest. 7.45: Torna, utána gramofonzene. 10.45: Hírek. 11: Anyáink szórakozása. Felolvasás, közben gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. 2.30: Könnyű gramofonzene. 3.45: Hírek. 4.30: A rádió diákképfelvétele. 5: A nők sportja. 5.45: Hírek. 6: Vajthó László vidám csevegése. 6.30: Aradi Farkas Sándor cigányzenekari hangversenye. 7.30: Anna. Zsirkay János elbeszélése. 8: Basilides Mária dalesteje. 8.45: A rádió külügyi negyedórása. 9: Zenekari hangverseny. 10.30: Hírek. 10.40: Kóczé Antal cigányzenekari hangversenye. 12: Dohnányi Ernő dr. és Stefániai Imre kézzongorás estje. Bécs. 8.35: Zenekari hangverseny. 10: Szimfonikus hangverseny. 11.15: Gramofonzene. Belgrád. 12: A rádiózenekar hangversenye. 1.5: Gramofonzene. 1.35: Cigányzenekari hangverseny. 4: Gramofonzene. 5: Orosz románcok. 5.30: Gramofonzene. 8: Gramofonzene. 8.20: Népdalok. 9.30: Hangverseny. 10.30: Zenekari hang-

verseny. 11.30: Cigányzenekari hangverseny. Berlin. 9.10: Operaelőadás. 11.10: Vendéglői zene. Breslau. 9: Operaelőadás. Frankfurt. 9: Táncczene. 11.45: Hangverseny. Hamburg. 9: Irodalmi- és zenészt. 11: Szonáta-est. Langenberg. 10.5: Hangverseny. 11.30: Könnyű zene. Lipcse. 9.5: Szórakoztató zene. Milánó. 8: Gramofonzene. 9: Kivánsághangverseny. 9.30: Operettelőadás. München. 9: Katonazene. 10: A würzburgi Mozart-ünnep közvetítése. Pozsony. 7.5: Magyar óra. 8.25: Táncczene. Prága. 8.25: Énekari hangverseny. 9.30: Vigopera. Róma. 9: Gramofonzene. 11: Hangverseny. 11.45: Táncczene. Strassburg. 7: Kamarazene. 9.5: Gramofonzene. Stockholm. 7.15: Gramofonzene. 9: Szórakoztató zene. 10.15: Énekari hangverseny. Stuttgart. 10: Mozart-ünnep. Varsó. 7.35: Gramofonzene. 9: Szimfonikus hangverseny. 11: Táncczene. Zágráb. 11: Táncczene.

Szombat, július 1. Bukarest. 1: Gramofonzene. 2.15: Könnyű zene. 6: Zenekari hangverseny. 8.20: Gramofonzene. 9: Egyházi hangverseny. Budapest. 7.45: Torna, utána gramofonzene. 10.45: Hírek. 11: Petőfi gyorskocsiján. 2. Angol versek. Felolvasás, közben gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. 1.30: Hírek. 2.30: Énekari

hangverseny. 5.45: Hírek. 6: Somlay Károly elbeszélése. 6.30: Szórakoztató zene. 8.10: Kiss Lajos cigányzenekari hangversenye. 9: A Balaton orvostudományi értékei. Schmidt Ferenc dr. előadása. 9.30: Hírek. 9.45: Kabaré-est. 11.50: Gramofonzene. Bécs. 7.10: Dalest. 11.20: Táncczene. Belgrád. 12: Gramofonzene. 1.5: Zenekari hangverseny. 7: Gramofonzene. 8: Cigányzenekari hangverseny. 9.20: Zenekari hangverseny. Berlin. 9.20: Vidám hangjátékelőadás. 11: Táncczene. Breslau. 9: Tarka-óra. Frankfurt. 11.30: Zenekari hangverseny. Langenberg. 11.50: Zenekari hangverseny. Lipcse. 9.5: Operaelőadás. Milánó. 9: Gramofonzene. 9.40: Tarka-est. München. 9: Tarka-óra. 12: Zenekari hangverseny. Prága. 8.25: Zenekari hangverseny. Róma. 9.15: Gramofonzene. 9.45: A Faust című opera előadása. Strassburg. 7.30: Szórakoztató zene. 9.5: Gramofonzene. 11.30: Táncczene. Stockholm. 7: Gramofonzene. 8.20: Tarka-óra. 9.15: Katonazene. 10.15: Dalok. 11: Táncczene. Stuttgart. 11.45: Táncczene. Varsó. 9: Könnyű zene. 10.30: Zongorahangverseny. 11: Táncczene. Zágráb. 7.30: Hangverseny. 9.30: A rádiózenekar hangversenye. 11.40: Táncczene.

Autobusz-menet

Ervényes június hó 22-től a következő indulási időekkel:

Temesvár—Detta—Gátalja és vissza	
Temesvár	8:30 regg.
Detta	10:30 délut.
Gátalja	11:45 délut.
Detta	1:30 délut.
Móricföld—Detta—Temesvár és vissza	
Móricföld	5 regg.
Detta	6 délut.
Temesvár	2 délut.
Detta	4 délut.
Klopdia—Detta—Temesvár és vissza	
Klopdia	3 regg.
Detta	5:45 délut.
Temesvár	2 délut.
Detta	4 délut.
Csávos—Detta—Temesvár és vissza	
Csávos	2:30 regg.
Detta	5 délut.
Temesvár	2 délut.
Detta	4 délut.
Tógyér—Detta—Temesvár és vissza	
Tógyér	10 délut.
Detta	12 délut.
Temesvár	6 délut.
Detta	8 délut.
Butyin—Detta—Gilád—Csákov	
Temesvár és vissza	
Butyin	3:45 regg.
Detta	5 délut.
Csákov	5:45 délut.
Temesvár	2 délut.
Csákov	3:20 délut.
Detta	4 délut.
Moravica—Detta—Temesvár és vissza	
Moravica	11 délut.
Detta	12 délut.
Temesvár	7:30 este.
Detta	9:25 este.
Csákov—Temesvár és vissza	
Csákov	7 regg.
Temesvár	12:30 délut.
Csákov	2 este.
Temesvár	7:30 este.
Temesvár—Buziás—Lugos	
Temesvár	7:30 délut.
Temesvár	1 délut.
Temesvár	6 este.
Buziás	8:45 délut.
Buziás	2:15 délut.
Buziás	7:15 este.
Ünnep- és vasárnap délelőtt 7.30 este után 6 óraker.	
Lugos—Buziás—Temesvár	
Lugos	6 regg.
Lugos	1 délut.
Lugos	6 este.
Buziás	7 regg.
Buziás	2 délut.
Buziás	7 este.
Ünnep- és vasárnap reggel 8 és délut. 1 óraker.	

Apróhirdetések

Alkalmazás

Jól főző mindenek

azonnali belépésre, vidékre kerestetik. Jelenkezni: Seiler-utca 8. Farkas.

(2927)

Állást keres

Rendes asszony

perfekt mosónő, vasalást, takarítást, koszt hordást, vagy bármely állást keres. IV., Rózsa-utca 8.

(2720)

Megbízható ügyes

fiatalember, saját biciklivel, egész napra kifutói, vagy üzletszolgái állást keres. Cim a kiadóban.

(1030)

Jobb nő

csekély fizetésért kisebb családnál július 1-re állást keres. IV., Eötvös-u. 18, a háztulajdonosnál.

(2915)

Adás-vétel

Eladó

Temesvár-Rónácon 1 vendéglő, 1 fűszerüzlet házzal együtt, esetleg hasonló házzal vagy földdel Aradon elcserélném. Cim a kiadóban.

(2869)

Zongora

kereszthuros jutányosan eladó. Fábán vendéglős, Preyer-utca.

(2926)

Ékszer, zálogcédulákat

veszek, I, Bánáti-ház házmester.

(2928)

Vennék

családi házat Bánáti Bankgyesület adóssággal Róosz, Dózsa-u. 47.

(2929)

Őcska öntöttvasat

beolvasztásra magas ár mellett veszünk. Friedrich Testvérek R.-T., Timișoara, IV.

(784)

Családi ház

egyetlen fűszerüzlettel, a községben fennáll több mint 50 éve, öregség miatt eladó. Nikolin Dusan, Soca, Timis.

(2735)

Felelős szerkesztő: YUCHETICH ENDEE DE.

Lakás

4 szobás

modern utcai lakás augusztus 1-re kiadó. II., Andrásy-ut 1. Közlebbit Adler üvegkereskedés. Telefon 100.

(2920)

Kétszobás

fürdőszobás utcai lakás szeptember 1-re kiadó. Erzsébetváros, Tirol-utca 72.

(2914)

2 szobás

irodahelyiség a Belvárosban, Jenőherceg-utca 13, a dikaszterial épülettel szemben, augusztus 1-től kiadó. Bővebbet dr. Rebernál vagy Rabong és Schneider-cégnél.

(2915)

Üzletnek, műhelynek, irodának, egyesületi helyiségnek, társaskörnek

alkalmas, közvetlenül az utcára nyíló földszintes helyiség, mintegy 45 négyzetméter, rendkívül világos, villanyvilágítással, gázzal, központi fűtéssel, hideg és meleg vízzel, a Neptun-gyógyfürdő épületében azonnal kiadó. A feltételek a fürdő irodájában megtuhatók.

(794)

Különbejáratu butorozott

utcai szoba, kerthasználattal jul. 1-re vagy 15-re kiadó. Ugyanott egy bécsi gyártmányú fekete zongora bérbeadó. III., Holló-utca 44.

(2925)

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DÉLI HIRLAP

Különítele

Tisztelt hölgyek figyelmébe!

Perfekt varrónő a legolcsóbban vállal minden szakmába vágó munkát, fehérneműt, pyjamát, bluzokat, mindennemű ruhákat, reggeli ruhákat, gyermekruhákat, babakelengyét stb. Javítások kifogástalanul és olcsón készülnek. III., Korona-u. 18, jobbra első ajtó.

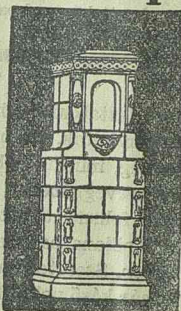
(751)

Találatott

a Preyer-utcában, egy ruhaneműeket tartalmazó csomag. Tulajdonosa jelentkezék Fábán vendéglőben, Preyer-utca.

(2924)

Cserépkályha

szükségletét, ha előnyösen akarja beszerezni, akkor bizalommal forduljon a garanciaképes kipróbált céghez

TURI GYÖRGY

cserépkályhagyártó

Gyárváros, Rékási ut 26. A házam előtt 7-es villamos megálló! (Mivel üzletemet felosztaltam, eladásaimat kizárólag ezen címről eszközölöm.) Átalakításokat és javításokat a legelőnyösebben eszközölök.

Bogdarigós gyógyfürdő

a Bánságnak fenyvesekkel övezett legszebb helye

Rheuma

köszvény

csusz

bénulás

vérszegénység

eseteiben, légzőszervi bántalmaknál, makacs tüdőbajnál a levegő, a fürdő és ivókúra javulást és felépülést eredményezett. Napi pensio (háromszori bő étkezés, fürdő és elsőosztályu szoba június 15-ig): 80— lei. Junius 15-től 100— lei.

Temesvártól 40 km.-re fekszik a lippai vonalon. Sarlota állomáson az igazgatóság autói állanak a vendégek rendelkezésére.

ETERNIT PAKUR

kéménytoldatok fűtésberendezés

Műszakos munkák, vízvezeték és villanyszerelések

Succ. R. Klein utóda

Ing. S. Márton

Timișoara I., Str. Lenau 2. sz.

Telefon. 74

Telefon. 7

Ha szép akar lenni.

használjon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliompuvert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárban a „Fekete Sashoz” Belváros, Szent György-tér.

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” körforgógépén.